

Bölcs-balga, boldog-boldogtalan ember

Életminőségünk őrzése, javítása és rontása

ABCD

NAPI ÉLETMINŐSÉG VIZSGÁLATOK– 46.

Szabad ötletek, idézetek és naplójegyzetek

Baudelaire

DE PROFUNDIS CLAMAVI

Hozzád könyörgök, óh, Hozzád, kit még imádok,
az örvényből: ide, ide zuhantam én.

Zord táj, szűk láthatár nehezedik körém,
s éjjel a borzadály röpköd itt és az átok;

félévig nap süt, óh, melegnélküli fény,
a másik féléven át sötét fed, örök éjféli;
meztelenebb ez a világ a sarkvidéknél;
se állat, se patak, se erdő, se növény!
Nincs hát, nincs borzalom, amely túltenne dermedt
dühén ennek a jég-napos, vad végtelennek,
s ezen a megujult fekete káoszon.

Boldogabb nálam a leghitványabb barom:
irigylem, amiért nehéz álmába dőlhet,
olyan lassan pereg orsaja az időnek!

Szabó Lőrinc fordítása

*

Ami a legjobb, az lehet a legrosszabb is

Mint amikor jutalmat vársz és büntetést kapsz
Mint egy tőled végleg elidegenedő otthon
Mint egy árulóvá, ellenséggé lett barát
Mint egy pedofil vagy szadista pedagógus
Mint a simogatás helyett elcsattanó pofon
Mint a szádban megkeseredő habos sütemény

Mint az angyalból házisárkánnyá váló élettárs
Mint egy áldottból átkossá váló gyermek
Mint egy remekből ócskára váltó idő
Mint egy élvezhetetlen színházi előadás
Mint egy beszélésekkel elrontott focizás
Mint a hamisított, tablettás bor
Mint a szomjúságod csak fokozó sós víz
Mint a megkeserített mézeshetek
Mint egy elmaradt vagy bántó ajándék
Mint egy kellemetlen meglepetés
Mint a gyógyszer helyett mérget bevenni
Mint a kényszerű szerelmeskedés
Mint a művi vagy kényszertáplálás
Mint a kényszeredett, kínos nevetés
Mint az életre-halálra menő/unalmas játék
Mint egy dögunalmas papoló prédikáció
Mint amikor a gólya a vendég a rókánál
Mint amikor a vágyottból rémálom-utazás lesz
Mint amikor az iskola végleg kioltja tudásvágyad
Mint az üdítő fürdő helyetti hidegzuhany

*

"Ránk, emberekre nagyon jellemző,
hogy amíg a dolgok függőben vannak,
és van még esélyünk rá,
hogy tovább és egyre tovább húzzuk,
mindig reménykedünk, hogy
a legközelebbi utcasarok mögött megtaláljuk a jót,
és ezért sohasem ragaszkodunk hozzá, hogy
ott legyünk boldogok, ahol éppen vagyunk.
De mihelyt megállapodunk,
és azt hisszük, hogy most aztán biztos a siker,
ott állunk egy téglafal előtt.
Nem fordul felénk a szerencse,
sőt meglehetősen feszültséget okozva várat magára.
És ilyenkor sajnálkozva gondolunk vissza az elmúlt időkre,
amikor még elszökhettünk,
és valahol a láthatáron lebegő felhők között eltűnhettünk.
Így ígérünk magunknak
mindig újabb országokat, újabb esélyeket,
csodálatos dolgokat,
és kergetjük egyre tovább az álmokat,
és közben provizórikus életet élünk."
C. G. Jung:

*

Jelenetek egy házassági pokolból

Minden nap kiborítod vagy rám öntöd a bilit
Minden nap rám olvasod hibajegyzékem
Minden nap irigykedsz a sikereimre
Minden nap a te „zenéd” bömböl a lakásban
Minden nap érzelmileg zsarolsz
Minden nap a földre döngölsz igazságaiddal
Minden nap féltékenykedsz vagy féltékennyé teszel
Minden nap eltűnsz és nem adsz hírt magadról
Minden nap fölös-káros dolgokra szórod a pénzt
Minden nap berúgsz és agresszív vagy
Minden nap megzavarsz és félbeszakítasz
Minden nap abajgatsz, kellemetlenkedsz
Minden nap kifecseged, szétkürtölsz titkaim
Minden nap kiásod a csatabárdot
Minden nap kioktatsz és megleckéztetsz
Minden nap elsózod a levest, elcukrozod a kávé
Minden nap feltéped gyógyuló lelki sebeimet
Minden nap beleköpsz a levesembe
Minden nap megfosztanál emberi méltóságomtól
Minden nap kipellengérezel s ujjal mutogatsz
Minden nap csökkented az önbizalmam
Minden nap rabosítasz, elcsúfítasz, hülyítesz
Minden nap csak morogsz és zsörtölödsz
Minden nap felidegesítesz és felbosszantasz
Minden nap átkot szórsz rám és rokonaimra
Minden nap kidobsz valamit a holmimból
Minden nap elolvasod írott és kapott leveleimet
Minden nap átrendezted a szobámat
Minden nap gonosz ugratásokat ötlesz ki
Minden nap lejáratasz, leégetsz a gyerekek előtt
Minden nap érezteted: kegyelemkenyereden élek
Minden nap szexuális nyomorba döntesz
Minden nap rajtam élezed az eszed
Minden nap önfelmentésedre beteget jelentesz
Minden nap elhajtasz a dologházba
Minden nap keresztülhúzod a számításaimat
Minden nap nevetségessé akarsz tenni
Minden nap szemrehányóan nézel rám
Minden nap érezteted: sohasem szeretettél engem
Minden nap az orrom alá dörgölsz: egy senki vagyok
Minden nap felhánytorgatod régi botlásom
Minden nap magamon érzem szúrós, vizslató tekinteted
Minden nap belém törlöd a sáros, ganés csizmád

Minden nap az örületbe kergetsz a rendmániáddal
Minden nap azt kell ennem, amit nekem kifőztél
Minden nap rám pirítasz és mások előtt megszégyenítesz
Minden nap kizársz a házból és velem szeszélyeskedsz
Minden nap a bolondját járatod velem
Minden nap hisztériázol és el akarsz költözni
Minden nap keresztbe teszel és gáncsolsz
Minden nap sugárzod: én tettelek tönkre

*

Az öncsonkító ember

levágom a kezem, a karom
kiszúrom a szemem
lenyúrom a bőröm
ólmot öntök a fülembe
kasztrálom magam
elsorvasztom a lábaimat
kivágom a nyelvem
megskalpolom magam
végleg lemondok a szerelemről
eltiltom magam a játéktól
már csak befogadok, de nem alkotok
hagyom elveszni a humorérzésem
eltávolítom magamtól az állatokat
sterilizáltatom magam
elzárkózom a mulatástól, nótázástól, táncról
stb. stb.

*

Nem friss, nem élő
Konzerv az ételed, a zenéd, a műsorod

*

Aki másnak vermet ás, maga esik bele

*

Hangoskodó
Csak hangosan tud olvasni
Csak hangosan tud gondolkodni

*

Mindig csak a más háza előtt sepregető

*

Lakáj lakályosság

Ha belesett a gödörbe,

Nem akar onnan kimászni,

Inkább berendezkedik, csinosítgatja...

*

Korán dia-dalra fakadó

Aki előre iszik a medve bőrére...

*

Ha nincs itthon a macska,

Csak akkor cincognak az egerek

*

Opportunista

Langyos a sör, de neki úgy is jó...

Lehet egy macska is megalkuvó!?

*

Visszakozó

Gondoltál merészet és nagyot,

De nem merted rátenni az életedet

*

Nem udvarol és nem udvarias

Mindezt régi korok csökevényének tartja

*

A disznók elé szórod a gyöngyöt

*

Beszolgáltatás

Minden autót és rádiót le kell adni

Aki nem adja le, attól végleg elkobozzák

*

Egy kutya panaszkönyvéből

Bizonytalan mint a kutya vacsorája
Ha rosszkedvű a gazda, mindig belémrúg
Bezárnak a lakásba, s még jó, ha este kivisznek
Egész életemet láncra verve töltöm
Harci kutyának képeznek, állatviadalra visznek
Ha felesleges vagyok, elvernek a háztól
Nem kezelnek, nem gyógyítanak - nem költenek rám
Azt kapom enni, ami már romlott vagy penészes stb.
Hamar kiherélnek, sterilizálnak stb.
Kegyetlen gyerekek szabad prédája leszek
Szadista emberek szabadon kínozhatnak
Örök vesszőfutásban idegenben kóborolok

*

Tetves
Kényszerfertőtlenítés
Minél megalázóbb körülmények között

*

Minden vágyad elfojtva
Minden nevetésed visszafojtva
A végén már lélegzetvisszafojtva...

*

A pénz utáni idő
Ha nincs a homlokodon a jel,
Akkor nem vásárolhatsz semmit

*

Az öregeket kinézik,
Naponta kellemetlen megjegyzésekkel illetik,
S már alig várják, hogy kitegyék őket a jégre...

*

Aki nem tudja, az tanítja

*

Nincs bocsánat
Minden bűn halálos
Örökké kínzó büntületben élni
Örökké a lelkiismeret kínpadjára vonva

*

Sok felesleges vesződés
Mellékes dolgokra pazarolt drága idő

*

Nincs kegyelemdöfés
Megnyújtják kínszenvedésedet

*

Gyónás
A pap felírja bűneidet egy táblára
És nemcsak a tartótisztjének jelenti,
De még ki kell menned ezzel az utcára...

*

Sok kis halál
Egyre több mindenről mondasz le végleg
A hivatásodról, a szerelmi házasságról, a gyerekről,
A kertes házról, a meleg otthonról, a társaséletről...

*

Halogató – halasztó - elhaló
Amit ma megtehetnél, azt is holnapra halasztod

*

Megszállt ország
Az elittől a maximum a passzív rezisztencia,
De a túlnyomó többségük aktívan kollaborál

*

Vezetők
Vagy idegen, ellenséges hatalom jelöli ki,
Vagy pedig önjelöltek, akik sikeres demagógok

*

Bebetonozva

Rosszul választott vezetőink leválthatatlanok

*

Megteszik neked a beteg státusz,

Belehabarodsz a vele járó előnyökbe,

S túl későn eszmélsz, mekkora árát fizetsz érte

*

Csak azért találkoztok a terített asztalnál,

Hogy ott jó alaposan kiveszekedjétek magatokat

*

Vagy rítust csinálsz az étkezésből,

Vagy minél előbb túl akarsz lenni rajta,

Mint pl. a fogorvosi kezelésen...

*

Moslékszaba

Úgyis egy helyre megy

Összeöntöd az ételeket

*

Nem látod a fától az erdőt

Csak fákat látsz, de sehol az „erdő”...

*

Olyan vagy, mint egy lehangolt hangszer

*

Haszontalan, felesleges vagy

mint egy páratlan, lukas és kis cipő

mint egy használt WC papír

mint egy lukas kotton gumi

mint vak embernek a messzelátó

mint férfiembernek a melltartó

mint a pusztába kiáltott szó
mint az ötödik kerék
mint oroszlánnak a prédikáció
mint halottnak a csók

*

Kvittek
Te sem jársz senkihez,
Hozzád se nyit be senki

*

Rengeteg távoli jóismerősöd, rokonod van,
Csak épp a szomszédjaiddal nem vagy kibékülve

*

Elmarasztaló
A gyermek nem vendég a háznál,
Hiányzó élettársad helyett ott marasztalod

*

A más szemében a szálkát is,
A magadéban a gerendát sem látod

*

Magántulajdon
Az enyém, tiéd, övé
Mennyit lármát szüle...

*

Ami az enyém, az az enyém,
Ami a tiéd, az közös, az mindenkié

*

Egynek, soknak, mindenkinek
A bőven termő bamba diófája lettél

*

Előbb vág, azután mér

*

Három kívánság

Kicsinyességed, kapzsiságod stb. miatt
Elszúrod életed egyszeri nagy lehetőségét,
És csak még rosszabb helyzetben kerülsz...

*

Hirtelen felkap a divathullám,
Majd a magasból nagyot pottyansz,
S mélyebbre érkezel, mint ahonnan indultál...

*

Azt kapod jutalmul, amit más büntetésként

*

Kényszerlakhely

Megfosztva a szabad költözés lehetőségétől

*

Pszeudo életek és emberek

utánpótlás, imitátorok
elcserélt életek
dublőr életek
kettős életek - alter egók
alibi életek
átbliccelt életek
elhülyéskedett életek
tét nélkül átjátszott életek
komolytalan, frivol életek
élelművészkedett életek
heroikus pótcselekvők - "önfeláldozók"
álarcosbálozók, színészkedők, szerepbe ragadtak
infantil "nagy gyerekek"
koravének és önnegyedíjazók, szenilisek
nagybeteg hazudozók
életjeltelen "tetszhalottak"
halálféltés unatkozók
kockázatmentes "defenzív" életvezetők
hibernáltak - téli álmot alvók
fantaszták, ábrándozók, légvárépítők

hósködők, veszélykeresők, hazardőrök

*

Baudelaire
AZ ELLENSÉG

Ifjuságom sötét, fekete zivatar volt;
csak néha láttam egy kivillant sugarat.
A villám és a szél ellene tépve harcolt,
hogy kertemben piros gyümölcs kevés maradt.

S elértem végre így a Gondolatnak őszét;
most kéne fogni már ásót és gerebent,
s amit gödrösre túrt s úgy hányt a zord eső szét,
mint sír-vájt temetőt: ágyakká töltenem.

S ki tudja, misztikus erőit hátha majdan
ép e, vad part gyanánt vízmosta, roncs talajban

leli csodálatos álmom: az új virág? -

Óh, kín! óh, fájdalom! - Létünk az óra őrlis a sötét Ellenség, amely szívünkbe rág, vérünkből szív erőt, élni és nagyranőni.

Babits Mihály fordítása

